

Saksframlegg

Arkivreferanse:2019/43146- 5
Saksbehandler: Anne Mette Nyhus Thomassen
Avdeling: Samferdselsavdelingen

Byvekstvtalen 2019 - 2029 - Tilskudd til bedre kollektivtilbud og reduserte kollektivtakster

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Samferdselsutvalget
		Fylkesutvalget
		Fylkestinget

Fylkesrådmannens innstilling

Rogaland fylkesting slutter seg til Kolumbus sitt forslag til bruk av tilskudd til reduserte bompenger og økt kollektivsatsing og tilskudd til reduserte kollektivsatser, som er redegjort i saken.

Inge Smith Dokken
Fylkesrådmann

Anne Mette Nyhus Thomassen
rådgiver

Bakgrunn for saken

6. desember ble ny byvekstavtale for Nord-Jæren signert av kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg, Rogaland fylkeskommune, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Fylkesmannen i Rogaland. Avtalen gjelder for perioden 2019 – 2029 og erstatter den første byvekstavtalen inngått i juni 2017.

Avtalen beskriver forpliktelser innen:

- Statlige og lokale investeringsbidrag til Bymiljøpakkens prosjekter
- Statens tilskudd til drift av kollektivtilbudet
- Stasjons- og knutepunktutvikling
- Arealutvikling i tilknytning til tunge samferdselsinvesteringer
- Parkering

Byvekstavtalen skal sikre en helhetlig innsats fra samtlige parter overfor angitte felt.

De fem lokale partene behandlet byvekstavtalen politisk før jul, med behandling i fylkestinget 9. desember.

I ny avtale har staten økt sitt bidrag fra 50% til 66% til Bussveien. Halvparten av det økte tilskuddet (det vil si 8%) skal øremerkes reduserte bompenger, og den andre halvparten (det vil si 8%) skal øremerkes et bedre kollektivtilbud på Nord-Jæren.

I tiårsperioden 2020-2029 er det beregnet at tilskuddet til reduserte bompenger og bedre kollektivtilbud på Nord-Jæren vil bli på om lag 1 700 mill. 2020-kr – fordelt med om lag 850 mill. kr til reduserte bompenger og om lag 850 mill. kr til bedre kollektivtilbud. Bussveien ligger til grunn for beregningen av tilskuddet på denne posten, men den delen av tilskuddet som utgjør økningen av fra 50 til 66 prosent vil bli utbetalt fordelt over tiårsperioden 2020-2029, uavhengig av framdrift for Bussveien. Det er lagt opp til at disse midlene overføres til fylkeskommunen.

Når det gjelder delen som går til reduserte bompenger vil disse benyttes til å rekvirere mindre bompenger til fylkeskommunale prosjekter enn forutsatt. Den reduserte bompengebrauken som følge av dette kommer bilistene til gode i form av fjerning av rushtidsavgiften på Nord-Jæren. Fjerning av rushtidsavgiften vil gi en redusert bompengebelastning på om lag 1,8 mrd. kr. Justert bompengepoeplegg vil totalt gi en redusert bompengebelastning på om lag 4 mrd. kr.

Når det gjelder delen som går til bedre kollektivtilbud er følgende prosjektområder aktuelle: Økt satsing på kollektivprioriterende infrastrukturtiltak og elektrifisering av bussflåten, samt øke ruteproduksjonen. Senest 1. april 2020 må det gis en endelig oversikt over fordelingen av disse midlene. Midlene kan holdes tilbake dersom denne fristen ikke overholdes.

Den nye byvekstavtalen innebærer i tillegg et statlig bidrag på 50 mill. 2020-kr årlig i tilskudd til reduserte kollektivtakster i perioden 2020 – 2029. Det må synliggjøres hvordan disse midlene brukes og kommer kollektivtrafikanter til gode.

Takstvedtak fattes av fylkeskommunen. Staten forventer at innretningen av disse midlene til reduserte billettpriser skal konkretiseres og behandles i fylkestinget senest 1. april 2020.

Problemstilling

Fylkestinget skal ta stilling til hvordan byvekstavtalens øremerkede midler skal anvendes til bedre kollektivtransport og reduserte billettpriser. Denne saken viser hvordan Rogaland fylkeskommune tilrår å bruke midlene.

Saksopplysninger

Bruk av tilskudd til reduserte bompenger og økt kollektivsatsing

Det statlige bidraget til bussveien øker med om lag 1 700 mill. 2020-kr i tiårsperioden 2020 – 2029 i den nye avtalen. Om lag 85 millioner 2020-kroner pr år skal gå til reduserte bompenger og om lag 85 millioner 2020-kroner pr år skal gå til økt kollektivsatsing.

Midlene til reduserte bompenger er et bidrag for å dekke tapte inntekter knyttet til at rushtidsavgiften fjernes.

Når det gjelder den delen som går til bedre kollektivtilbud er følgende prosjektområder aktuelle:

- Økt satsing på kollektivprioriterende infrastruktur
- Elektrifisering av bussflåten
- Økt ruteproduksjon

Vedlegg 1 viser forslag til økt ruteproduksjon som virker positivt med tanke på nullvekstmålet på Nord-Jæren, utarbeidet av Kolumbus. Samlet beløper dette seg på 62 millioner 2020-kroner årlig. Produksjonsøkningen med tilhørende beløp kommer i tillegg til belønningsmidlene på 64 millioner 2020-kroner, som allerede brukes til økt ruteproduksjon.

De resterende 23 millioner 2020-kroner avsettes i påvente av elektrifisering av bussflåten på Nord-Jæren, forventet igangsatt fra 2024.

Bruk av tilskudd til reduserte kollektivtakster

Vedlegg 2 viser forslag til reduserte kollektivtakster, utarbeidet av Kolumbus.

I hovedsak fordeles midlene på tre tiltaksgrupper:

- 1) Opprettholdelse og utvidelse av samordning tog/buss/båt/kystbuss
- 2) Prisreduksjon periodebillett
- 3) Bidrag til utvikling av plassbestilling båt

Opprettholdelse og utvidelse av samordning tog/buss/båt/kystbuss

Med dagens samarbeidsavtale mellom særlig Kolumbus og GoAhead (før: Vy) var kostnadene knyttet til overgang mellom tog og buss blitt så pass store at eksisterende avtale stod i fare for å bli sagt opp. Med tilskuddet fra Byvekstavtalen kan avtalen mellom Kolumbus og GoAhead opprettholdes og i tillegg utvides til å omfatte både båt og kystbuss i HjemJobbHjem-ordningen. Det benyttes om lag 35,5 millioner 2020-kroner til formålet.

Prisreduksjon periodebillett

Prisen på periodebillett på 30 dager og 365 dager reduseres med om lag 18% i sone 1, og med lavere prosent i sone 2 og 3. Konkret satser vises i tabellen under:

Dagens takster, 2020-kroner

Sone	30 dager	365 dager
1	Kr 760	Kr 7600
2	Kr 1160	Kr 11600
3	Kr 1560	Kr 15600

Reduserte takster, 2020-kroner

Sone	30 dager	365 dager
1	Kr 620	Kr 6200
2	Kr 1020	Kr 10200
3	Kr 1420	Kr 14200

*Med reduserte takster følger det automatisk en reduksjon i barne-, student-, honnørbilletten, samt for vernepliktige.

Det benyttes om lag 10,9 millioner 2020-kroner til dette formålet.

Bidrag til utvikling av plassbestilling båt

I dagens billettapp er det ikke mulig å bestille billetter for båt. Tidligere har det vært mulig å bestille båtbilletter, men da uten at det garanterer plass og uten at det var knyttet til en bestemt avgang. Dette er en problemstilling som spesielt pendlere, og dermed HJH-brukere, opplever ettersom problemet er størst på typiske pendleravganger på båt. Med tilskuddet fra Byveksttalen vil det være mulig å inkludere båtbilletter med plassreservasjon i billettappen. Det benyttes om lag 3,5 millioner 2020-kroner til formålet.

I tillegg til de tre nevnte punktene foreslås det at det innføres mulighet til å ta med inntil tre barn og to voksne etter klokken 17.00 og i helgene, tilsvarende det som er gjeldende for en ordinær 30 dagers billett. Denne utvidede ordningen vil bli evaluert etter 1 år, med tanke på kostnader og kapasitet

Fylkesrådmannens vurderinger/konklusjon

Fylkesrådmannen er fornøyd med at Rogaland fylkeskommune har fått de nevnte tilskuddsordningene. Det setter Nord-Jæren i stand til å foreta et kollektivløft som vil kunne bidra i arbeidet med å oppnå nullvekstmålet.

Fylkesrådmannen anbefaler at fylkestinget vedtar forslagene utarbeidet av Kolumbus.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.